

ICT-BELEIDSPLAN

de Griffel

Katholieke basisschool

ICT-BELEIDSPLAN

BASISSCHOOL DE GRIFFEL

Yves-Marell Sastro en Bianca Geerding

© december 2018
juni 2022

INHOUD

Inleiding	4
Missie en visie van De Griffel	5
Missie van de school	5
Visie van de school	5
Visie op onderwijs en ICT binnen Het Sticht	5
Visie op onderwijs en ICT op De Griffel	6
ICT en 21st century skills	6
ICT op De Griffel in de praktijk	7
Keuze van devices	8
Brandveiligheid	9
Investerings	9
Financiën	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Inzet Chromebooks en iPads in de groepen	9
Scholing van leerkrachten	9
Literatuur	10

INLEIDING

In het onderwijs worden kinderen voorbereid op een plaats in de maatschappij. Aangezien onze maatschappij veranderd is van een industriële naar een kennis- en informatiesamenleving, is het van belang dat het onderwijs ook een verandering ondergaat. In dit kader stelt Onderwijs2032 het volgende: *De inhoud van het onderwijs moet in veel opzichten echt anders, om leerlingen de kennis en vaardigheden bij te brengen, die ze voor de toekomst als volwassene, in de 21e eeuw nodig hebben.* (<http://onsonderwijs2032.nl>)

Eén van de cruciale veranderingen in de maatschappij is de komst van ICT. Bij vrijwel alle onderwijsinstellingen is dan ook de notie aanwezig dat ICT een niet meer weg te denken factor is in het huidige onderwijs. Desondanks komen leerlingen veelal buiten de school vaker in aanraking met ICT dan binnen de school. Leerkrachten en schoolleiders worden voortdurend geconfronteerd met de vraag hoe in te spelen op de snelle ontwikkelingen buiten de school. Welke ontwikkelingen zijn van belang en blijvend en welke zijn van voorbijgaande aard? Wanneer bepaalde ontwikkelingen duidelijk blijvend zijn – zoals smartphones en tablets die het gebruik van internet enorm vergemakkelijken – kan men daar dan iets mee in het onderwijs? En zo ja, hoe dan?

In dit ICT-beleidsplan wordt beschreven hoe ICT op basisschool De Griffel moet worden ingezet. Dit beleidsplan sluit aan op het Innovatie- en investeringsplan ICT van Het Sticht. Daarnaast geeft dit beleidsplan invulling aan wat beschreven staat als doel in het jaarplan van De Griffel 2022-2023:

ICT -het nieuwe schoolrapport is ontwikkeld en wordt gebruikt -kinderen dragen zorg voor hun Chromebook	- in de startweek (15 augustus) van het nieuwe schooljaar wordt nogmaals het nieuwe rapport besproken met het team -in overleg met de ict'ers wordt bekeken hoe wij het nieuwe rapport wordt ingevoerd in <u>ParnasSys</u> (moet vóór eind september gereed zijn) -kinderen maken hun scherm 1x per week ongeveer schoon met een speciaal doekje en gaan zuinig met hun Chromebook om	Directie Team ICT	In de tweede helft van schooljaar 2021-2022 is een opzet voor het rapport gemaakt. Deze is besproken in het team en daar is feedback op gegeven. Deze feedback is verwerkt.
--	---	-------------------------	---

MISSIE EN VISIE VAN DE GRIFFEL

MISSIE VAN DE SCHOOL

De missie van De Griffel is: *Samen leren, samen leven!* Deze missie geeft weer waar wij als school voor staan en wat wij willen bereiken. Het vormt de basis, het DNA en verleent de uiteindelijke identiteit aan de school.

VISIE VAN DE SCHOOL

De Griffel biedt leerlingen goed en modern onderwijs, met specifieke aandacht voor hun persoonlijke mogelijkheden en achtergrond, in een inspirerende en veilige leer- en leefomgeving, waarbinnen het kind optimaal kan groeien en bloeien. Aan de hand van de volgende kernwaarden geven wij onze missie vorm en inhoud: kwaliteit, ontwikkeling en betrokkenheid.

KWALITEIT

De Griffel is een school die streeft naar veelzijdig en kwalitatief hoogstaand onderwijs. Onderwijs dat past bij het individuele kind, gebruikt maakt van goede lesmethodes en dat gegeven wordt door deskundige leerkrachten. *Samen leren!*

ONTWIKKELING

We hebben oog voor de individuele behoeften van de leerlingen. Ieder kind is uniek en ontwikkelt zich in een eigen tempo. Op onze school zijn veiligheid en respect belangrijke waarden. We volgen ieder facet van de intellectuele en de sociaal- emotionele ontwikkeling van alle leerlingen in een leerlingvolgsysteem. Daarop wordt de onderwijsinstructie, de begeleiding en het niveau afgestemd. We richten ons op het kind dat extra begeleiding nodig heeft, maar ook op het kind dat meer uitdaging nodig heeft. *Samen leren is samen leven!*

BETROKKENHEID

Samen leren en samen leven doe je niet alleen. We werken samen met interne en externe specialisten, deskundigen binnen Het Sticht en met de ouders van de leerlingen. Samen zijn we verantwoordelijk voor de leerlingen; met vertrouwen, duidelijkheid, eerlijkheid en respect naar elkaar toe. Daar begint het mee. *Samen leren en samen leven is samen werken!*

VISIE OP ONDERWIJS EN ICT BINNEN HET STICHT

Op stichtingsniveau is een beleidskader vastgesteld. De visie van de Griffel sluit hierop aan. Het gaat om de volgende aspecten:

- Benutten van de mogelijkheden: ICT moet zowel de leerlingen als leerkrachten en medewerkers uitdagen om nieuwe mogelijkheden te benutten. ICT is niet het uiteindelijke doel, maar een middel.
- Gericht inzetten van ICT in het onderwijs: De visie van Het Sticht op ICT in het onderwijs, is dat de toegevoegde waarde van ICT niet alleen moet worden gezocht in het oefenen en toetsen. Het is zeker ook een mogelijkheid voor leerlingen om de wereld te leren ontdekken en om aan te sluiten bij de belevingswereld van kinderen.
- Omgaan met verschillen: ICT biedt aanvullende mogelijkheden om om te gaan met verschillen in de klas. Waar de methodes vaak maar drie niveaus onderscheiden en beperkt zijn in de variatie die kan worden geboden, kan met aanvullend digitaal materiaal veel meer variatie worden geboden.

- ICT als middel en doel: met de inzet van Chromebooks en iPads valt De Griffel binnen categorie c van de mate van implementatie van ICT. Hierbij wordt ICT als middel, maar ook als doel binnen het aangeboden onderwijs ingezet.

(zie ook: *Innovatie- en investeringsplan ICT 2017-2020 Het Sticht*)

VISIE OP ONDERWIJS EN ICT OP DE GRIFFEL

De wijze waarop ICT wordt ingezet op De Griffel houdt verband met de onderwijsvisie en –missie van de school. Volgens onze missie streven naar *goed en modern onderwijs* dat *aansluit bij persoonlijke mogelijkheden* van leerlingen. In onze visie staat het *samen leren* centraal.

GOED EN MODERN ONDERWIJS

Goed en modern onderwijs bereidt kinderen voor op de maatschappij waarin zij leven. Aangezien ICT een onmisbare rol inneemt in de samenleving, dient het onderwijs leerlingen te leren om te gaan met deze digitale mogelijkheden. Om die reden dient ICT ook een belangrijke en weloverwogen plaats in te nemen in het onderwijs. In het hoofdstuk ICT en 21st century skills wordt dit aspect nader uitgewerkt.

AANSLUITEN BIJ PERSOONLIJKE MOGELIJKHEDEN

Om aan te sluiten bij de persoonlijke mogelijkheden van de leerlingen is gedifferentieerd onderwijs essentieel. Voor het realiseren van differentiatie is ICT een bruikbaar middel. ICT kan immers als middel worden gebruikt om de leerstof en de verwerking daarvan meer toe te spitsen op de individuele capaciteiten en behoeften van leerlingen (Oostdam, Peetsma, & Blok, 2007). De device maakt de leerlingen bovendien direct duidelijk of een antwoord goed of fout is, waarna verbetering mogelijk is. Voor leerkrachten kan hierbij in één oogopslag zichtbaar zien welke leerlingen welke fouten maken, waarna directe feedback en uitleg door de leerkracht eenvoudig te realiseren is. Op deze manier komt het gebruik van ICT niet alleen tegemoet aan de persoonlijke leerbehoeften van leerlingen, maar levert het ook een bijdrage aan de verbetering van de kwaliteit van het onderwijs.

SAMEN LEREN

ICT kan als middel worden ingezet om het coöperatief leren te bevorderen. Leerlingen kunnen ICT inzetten bij samenwerking in onder andere het construeren van kennis en het maken van groepsopdrachten.

ICT EN 21ST CENTURY SKILLS

ICT is een belangrijk middel in het ondersteunen van de ontwikkeling en beoordeling van de zogenoemde 21st century skills (Voogt & Pareja Roblin, 2010). De 21st century skills zijn de vaardigheden die nodig zijn om in een informatie- en kennissamenleving als de onze te kunnen functioneren. Hierbij is niet zo zeer de uitwisseling van informatie van belang als wel de interpretatie van deze informatie (Levy & Mundane, 2006). In deze definitie wordt het toekomstgerichte karakter van de competenties benadrukt (Thijs, Fisser & Van der Hoeven, 2014), waarbij kennisconstructie een grotere en kennisoverdracht een minder grote rol gaat innemen.

Er zijn diverse modellen van 21st century skills, ieder met een eigen accent en prioritering van de vaardigheden (Voogt & Pareja Roblin, 2010). In het onderwijs is het model van Stichting

Leerplanontwikkeling een veelgebruikt model voor het onderscheiden van de 21st century skills (zie figuur 1). Binnen dit model worden elf vaardigheden genoemd. De vaardigheden ICT-(basis)vaardigheden, mediawijsheid, informatievaardigheden en computational thinking vallen daarbij onder de noemer digitale geletterdheid en hebben een nauwe relatie met ICT. Maar ook bij het aanleren van andere genoemde vaardigheden kan ICT ondersteunend zijn. Zo kan ICT een middel zijn tot samenwerking of het vinden van informatie om een probleem op te lossen.

Figuur 1. 21st century skills (bron: www.curriculumvandetoekomst.slo.nl)

Op de Griffel willen we ICT dan ook inzetten ter ondersteuning van het aanleren van de 21st century skills. Voor de vaardigheden omtrent digitale geletterdheid zal ICT meer als doel worden gebruikt. Hierbij zal ook aandacht zijn voor het leren programmeren (*computational thinking*). Voor de andere 21st century skills geldt dat ICT waar gewenst als middel wordt ingezet.

ICT OP DE GRIFFEL IN DE PRAKTIJK

Bij de inzet van ICT op De Griffel is een doelstelling opgesteld als stip op de horizon om naar toe te werken in de komende jaren. In die situatie worden de leerlingen door hun leeromgeving uitgedaagd en geïnspireerd om te leren. Wanneer leerlingen tijdens een korte instructie, eventueel ondersteund door videomateriaal, het doel van de les inhoudelijk begrijpen, kunnen ze de les gaan verwerken op hun eigen niveau, waarbij bij de basisvakken gebruik wordt gemaakt van educatieve oefensoftware. Tijdens de verwerking van lesstof kunnen leerlingen tevens gebruik maken van internetopdrachten die ze samen kunnen verwerken. Voor beide typen opdrachten is het gebruik van mobiele devices wenselijk.

Met en van elkaar leren zijn belangrijke kenmerken van de verwerking van lessen. De lessen op de Griffel draaien behalve om kennis ook om het opzoeken, vinden, interpreteren en toepassen van de opgedane kennis. Zo kan elke leerling deze zich eigen maken op het niveau en op de manier die bij hem past.

De doelstelling is dat ICT een middel wordt dat niet meer weg te denken is uit het klassenmanagement en is uitgegroeid tot vast onderdeel van het zelfstandig (ver)werken. Daarnaast kan ICT worden ingezet als pre-teaching en binnen coöperatief en zelfstandig leren. Door zowel leerlingen als leerkrachten wordt er veel met computers gewerkt. ICT wordt gebruikt voor individuele verwerking en begeleiding. Leerlingen werken voornamelijk met de software behorend bij de methoden.

Naast al deze algemene zaken heeft elke groep haar eigen programma's die worden gebruikt. Er zijn afspraken gemaakt over wie wat doet en in welke groep. Het streven is dat de leerlingen aan het einde van groep 8 voldoende digitaal geletterd zijn.

Voor de verschillende groepen heeft dat de volgende concrete uitwerking:

- Groep 1/2: werken met iPads voor lees- en rekenvoorwaardenprogramma's, thema's bij Logo 3000, woordenschatprogramma's, spelletjes voor het aanleren van begrippen;
- Groep 3: inzet bij extra oefenstof met behulp van de aanvankelijk leesmethode Lijn 3 afgestemd op het niveau van elk kind;
- Groep 3 tot en met 8: vanaf midden groep 3 tot en met 8 wordt er het meest vanuit MOO 2.0 gewerkt. Daar wordt voor verschillende vakken digitaal geoefend met de leerstof (spelling, taal, begrijpend lezen, rekenen). Ons streven is dat er ook minimaal 1 keer per week in Word-documenten wordt geoefend (bijvoorbeeld stelopdrachten). In de midden- en bovenbouw wordt ICT ook wekelijks ingezet voor de zaakvakken voor het construeren van kennis, het stimuleren van samenwerking en het ontwikkelen van onderzoeksvaardigheden.
- De IEP toetsen worden vanaf groep 3 op een Chromebook afgenomen.

KEUZE VAN DEVICES

Vanwege bovengenoemde doelstelling met betrekking tot ICT zijn mobiele devices te prefereren boven vaste computers. De Griffel heeft er dan ook voor gekozen om van vaste computers over te stappen naar mobiele devices. Redenen hiervoor zijn als volgt:

- past goed bij ons onderwijsconcept en 21st century skills: meer coöperatief leren en kennisconstructie;
- meer gepersonaliseerd onderwijs mogelijk: lesstof aanpassen op niveau en directe feedback mogelijk door de leerkracht;
- goede aansluiting bij de huidige ontwikkelingen omtrent MOO 2.0;
- mobiele devices nemen weinig ruimte in vergeleken met vaste computers en zijn overal te gebruiken (flexibele inzet);
- bij het oefenen met behulp van oefensoftware kan iedereen aan bod komen. Kinderen hoeven niet op elkaar te wachten;
- mobiele devices werken snel;
- digitale toetsing is mogelijk, waardoor snellere analyse, terugkoppeling en remediëring mogelijk is;
- resultaten kunnen snel worden teruggekoppeld;
- audio-visuele ondersteuning mogelijk waar nodig (bijv. dyslectische kinderen).

BRANDVEILIGHEID

In verband met de brandveiligheid worden de devices opgeladen in geventileerde kasten.

INVESTERINGEN

INZET CHROMEBOOKS EN IPADS IN DE GROEPEN

Elk schooljaar wordt er gekeken naar de groepsgrootte voor de verdeling van de Chromebooks. Een Chromebook voor iedere leerling is op dit moment niet nodig en bovendien niet wenselijk gezien het werken met coöperatief leren.

Op dit moment, juni 2022, hebben wij 115 Chromebooks in gebruik.

De groepen 1 en 2 maken gebruik van drie iPads per klas. Dit komt uit op zes iPads verdeeld over de groepen 1/2A en 1/2B. Deze worden dagelijks geladen in iPadkast in een afgesloten ruimte.

SCHOLING VAN LEERKRACHTEN

De gerichtheid van onze school op de 21st century skills heeft grote gevolgen voor de deskundigheid van de leraren, voor ons aanbod, voor onze middelen (digitale leermiddelen) en onze organisatie (inclusief didactiek en klassenmanagement).

Scholing is in het schooljaar 2019 – 2020 gevolgd door de kleuterleerkrachten. Meerdere keren per jaar heeft de ICT-coördinator bovenscholings bijeenkomsten, waarbij er nieuwe kennis wordt gedeeld op het gebied van ICT. De relevante zaken omtrent ICT wordt tijdens vergaderingen gedeeld met het team.

LITERATUUR

- Levy, F., & Mundane, R. J. (2006). *How computerized work and globalization shape human skill demands*. MIT, Department of Urban Studies and Planning & Harvard University, Graduate School of Education, May 31.
- Oostdam, R., Peetsma, T., & Blok, H. (2007). *Het nieuwe leren in het basisonderwijs en voortgezet onderwijs nader beschouwd: Een verkenningsnotitie voor het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap*. Amsterdam: SCO-Kohnstamm Instituut.
- Thijs, A., Fisser, P., & Hoeven, M. van der (2014). *21e eeuwse vaardigheden in het curriculum van het funderend onderwijs*. Enschede: Stichting Leerplanontwikkeling.
- Voogt, J., & Pareja Roblin, N. (2010). *21st Century Skills: Discussienota*. Enschede: Universiteit Twente.